Hematuri samt urinblåse- och urinvägscancer, handläggning enligt standardiserat vårdförlopp

Förloppet gäller vuxna över 18 år.

Vårdnivå och remiss

Välgrundad misstanke om cancer i urinblåsa och övre urinvägarna föreligger vid ett eller flera av följande fynd:

- Makroskopisk hematuri (vid ett eller flera tillfällen) hos individer 50 år och äldre
- Misstanke om urinblåsecancer eller tumör i övre urinvägarna vid bilddiagnostik eller cystoskopi i samband med annan utredning.

Vid välgrundad misstanke ska patienten remitteras till Urologmottagning för utredning enligt **standardiserat vårdförlopp.** Använd remissmallen ”Standardiserat vårdförlopp urologi” i Cosmic eller märk remissen med ”Standardiserat vårdförlopp”. Remissen bör skickas **samma dag.**

Remissen ska innehålla:

- anamnes, ange särskilt symtom eller fynd som ligger till grund för välgrundad misstanke
    - företagen utredning
    - allmäntillstånd och samsjuklighet (särskilt diabetes och allergier)
    - tidigare sjukdomar och behandlingar *
    - läkemedel (särskilt antikoagulantia och metformin)
    - social situation, eventuella språkhinder, tolkbehov eller funktionsnedsättningar *
      (* ska vara infört i Cosmic under Gemensamma dokument)
- längd och vikt*
- (*ska vara infört i Cosmic under Patientöversikten)
- Kontaktuppgifter för patienten inklusive mobiltelefonnummer.

Den som remitterar ska informera patienten om:

- att det finns anledning att utreda cancermisstanke enligt standardiserat vårdförlopp
- vad ett standardiserat vårdförlopp innebär och vad som händer i den inledande fasen
- vilka väntetider man kan förvänta sig

Inremitterande skriver **remiss för CT-urografi/ultraljud njurar**(se nedan), märker remissen "Standardiserat vårdförlopp" och ansvarar för lämplig provtagning såsom blodstatus, kreatinin, PSA och urinodling helst samma dag. Förekomst av makroskopisk hematuri måste anges på röntgenremissen.

Ange på remissen till urologen att även remiss för CT-urografi/ultraljud är skriven så att cystoskopi kan bokas snarast efter radiologiska undersökningen.

Patienter som tidigare utretts enligt SVF och uppfyller kriterier för välgrundad misstanke igen inom ett år ska ingå i SVF men med individuellt planerad utredning, vilket innebär att man kan avstå från CT-undersökning.

Observera att individer under 50 år med makroskopisk hematuri också ska utredas men då risken för bakomliggande cancer är mindre utreds dessa patienter utanför det standardiserade vårdförloppet.

Mikroskopisk hematuri med eller utan symtom

Mikroskopisk hematuri behöver inte utredas ur urologisk synvinkel vare sig patienten har symtom eller inte.

Tänk även på möjligheten av en glomerulonefrit (se Faktadokument Glomerulonefrit).

Diagnostik och utredning

Makroskopisk hematuri ska utredas skyndsamt enligt SVF. Det gäller även patienter som har KAD eller står på antikoagulantiabehandling.

Även patienter med bakteriuri/ UVI och makroskopisk hematuri ska utredas enligt SVF.

Undantag: hemorragisk cystit hos yngre kvinnor (yngre än 40 år) med verifierad infektion på urinodling som blir helt bra efter given behandling (hematurin upphör och deras urinträngningar försvinner efter behandling). OBS! Om hematurin upprepas ska patienten utredas med CT urografi/ultraljud njurar samt cystoskopi.

Patienter **under 30 år** ska undersökas med ultraljud njurar.

Patienter **över 30 år** ska undersökas med CT-urografi.

Inremitterande skriver remiss både för cystoskopi och CT-urografi/ultraljud. Blodprov med Hb, kreatinin, PSA och urinodling tas helst **samma dag.**

Patientinformation

Se Cystoskopi, 1177 under relaterad information.

Se Cancer, 1177 under relaterad information.

Se Undersökning av urinblåsan, Cystoskopi, urologkliniken under relaterad information.

Se Vi behöver utreda dig för misstanke om cancer under relaterad information.

Mer information

Se Faktadokument Sluta röka i samband med operation, Levnadsvanor tobak.

Se Gällande vårdförlopp urinblåsa och övre urinvägar på Regionala cancercentrum i samverkans webbsida.

Led-tider:

SVF-remiss till besök på urologmottagning: 6 dagar